

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Komparace soudní a správní exekuce

Předkládá: Tomáš Jarolímek

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Petr Triner

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Komparace soudní a správní exekuce“ zpracoval samostatně a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

Obsah

1. Úvod	1
2. Obecně o exekuci	3
2.1. Stručná historie exekuce	5
3 Exekuce soudní	7
3.1. Předpoklady exekuce	7
3.1.1. Procesní podmínky	7
3.1.2. Subjekty řízení	8
3.1.3. Vykonatelnost.....	10
3.2. Exekuční titul	10
3.3. Řízení o výkon rozhodnutí	11
3.3.1. Nařízení exekuce.....	12
3.3.2. Provedení exekuce.....	13
3.3.3. Odklad exekuce	14
3.3.4. Skončení exekuce	14
3.3.5. Náklady řízení	15
3.4. Způsoby exekuce	16
3.4.1. Peněžitá plnění	16
3.4.2. Nepeněžitá plnění.....	23
4. Správní exekuce	26
4.1. Předpoklady exekuce	26
4.1.1. Základní zásady řízení	26
4.1.2. Procesní podmínky	27
4.1.3. Exekuční správní orgán.....	27
4.2. Exekuční titul	28
4.3. Daňová exekuce	28
4.3.1. Předpoklady daňové exekuce.....	29
4.3.2. Zahájení daňové exekuce	29
4.3.3. Odklad daňové exekuce.....	29
4.3.4. Zastavení daňové exekuce	30
4.3.5. Náklady řízení	30
4.4. Správní exekuce	31
4.4.1. Odložení a přerušení exekuce.....	31
4.4.2. Zastavení exekuce.....	31
4.4.3. Náklady řízení	32
4.4.4. Námitky.....	32
4.4.5. Způsoby exekuce nepeněžitých plnění	32
5. Střety exekucí	36
6. Komparace exekuce správní a soudní	37
7. Závěr	39
Resumé	41
Prameny a literatura	42

1. Úvod

Cílem této bakalářské práce je porovnání soudní a správní exekuce. K porovnání je zapotřebí nejprve konkrétnější seznámení s vykonávacím řízením, které je částí civilního procesu. Po obecném vymezení výkonu rozhodnutí, budou popsány jednotlivé druhy exekuce s jejími předpoklady, průběhem i způsoby plnění. Vzhledem k velkému množství exekucí, které jsou nařizovány na jednu osobu, právo či věc, ale také více způsobů a druhů exekucí, se budu věnovat v práci i jejich střetu. V práci také shrnu ty nejzásadnější novely, které částečně přispěly svými změnami k vyřešení problematiky a po seznámení všech druhů exekucí, jejich průběhu a způsobů, budou exekuce porovnány na základě zjištěných odlišností.

V práci se budou objevovat termíny exekuce i výkon rozhodnutí, ale budou mít totožný smysl. Slovo exekuce se používalo celé věky, ovšem za socialismu zákonodárci přistoupili k terminologii výkon rozhodnutí, který se zachoval dodnes, i když se pomalu vracíme k výrazu exekuce.

Práce se opírá zejména o právní předpisy či právnické učebnice. Nejdůležitějším předpisem je občanský soudní řád, který používá právě termín výkon rozhodnutí. Obsahuje nejkompaktněji danou problematiku a je podpůrným i pro mnohé jiné právní předpisy. Tento řád je z roku 1963, ovšem prošel spoustou novel a to například zásadní novelou z roku 2012 (ale i roku 2008, 2009 či 2015) pro vykonávací řízení. Občanským soudním řádem je řízena exekuce soudní.

V roce 2001 vstoupil v platnost také exekuční řád, pro který je občanský soudní řád podpůrný, a který byl přijat na základě nezvladatelného množství exekucí, které nebyly soudy schopny plnit včas. Tímto řádem se značná část řízení přesunula z beder soudů na soudní exekutory a alespoň částečně se urychlily procesy.

Později byl přijat i zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, který upravuje správní exekuci a podpůrným mu je také občanský soudní řád. V roce 2009 vstoupil v platnost také daňový řád, který upravuje správní exekuci na peněžité plnění, na něhož ho odkazuje správní řád v celém rozsahu této konkrétní exekuce. V kapitole o správní exekuci budou tedy dvě podkapitoly a to o nepeněžitém plnění – tedy správní exekuci a o správní exekuci na peněžité plnění, tedy exekuci daňové.

Počty exekucí začaly narůstat po „sametové revoluci“, kdy bylo relativně jednoduché podnikat, a po socialismu měli všichni touhu rychlého zbohatnutí při nových možnostech. Jednoduché podnikat bylo také proto, že peněžní ústavy půjčovaly i téměř jakkoliv vysoké

sumy peněz a často bez udání důvodu, na co půjčené peníze budou. S touto situací si snaží zákonodárci poradit novelami, ale i zcela novými právními předpisy, jako byl v roce 2001 exekuční řád. Ale i přes mírné zlepšení situace při vydávání novel a právních předpisů si myslím, že se jedná o stále aktuální problém, protože exekucí je stále mnoho a situace si žádá řešení a přinejmenším povědomí občanů o dané problematice.

2. Obecně o exekuci

Exekuce nebo též výkon rozhodnutí je donucovací prostředek, který je prováděn na základě a v mezích zákona. Je zapotřebí, jestliže nejsou dobrovolně splněny povinnosti, které uložil určitému subjektu soud, či jiný k těmto účelům pověřený orgán státní moci na základě rozhodnutí. Tyto vynucovací metody zajišťuje stát a tyto výkony rozhodnutí jsou nařizeny na základě exekučního titulu. Jedná se tedy o nástroj státu, který mu dodává onu potřebnou autoritu. Exekuce je samostatná část civilního soudního řízení, která následuje hned po řízením nalézacím. Toto vykonávací řízení je specifické (na rozdíl od nalézacího řízení) zásadou dispoziční, která umožňuje pouze na návrh oprávněného buď zahájit či zastavit výkon rozhodnutí a disponuje s ním po celou dobu řízení. Další zásadou je ochrana povinného, kdy soud nařídí ten nejlepší způsob výkonu pro splnitelnost povinného a soud se též řídí zásadou legálního pořádku – řídí se zákonným postupem procesu řízení. Kromě zásad jsou v takovémto řízení také procesní podmínky stanovené zákonem. Po podání návrhu na řízení exekuce se musí vzít v potaz následující podmínky: odstranitelné a neodstranitelné. Pokud například daný soud nemá potřebné pravomoci (neodstranitelné podmínky), řízení musí být zastaveno, ale při odstranitelných podmínkách lze po nápravě v řízení pokračovat. Řízení dále probíhá dle věcně a místně příslušného soudu.

Právní úprava této části procesu – rozhodnutí, je obsažena hlavně v předpisu č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu v části šesté v § 251 - § 351, který je páteří pro občanské právo procesní a s ním spojený civilní proces. Přijetím tohoto zákona v roce 1963 se také přijalo nové pojmenování exekuce a to na výkon rozhodnutí, které bylo zákonodárci považováno za přijatelnější název pro pojmenování této části procesu. Podle důvodové zprávy má jít o vhodnější český název, ale slovo exekuce je používáno i nadále a to jak veřejností, tak i soudy, zákonodárci či exekutory. Dále se exekuce upravuje také předpisem č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti neboli exekuční řád. Soudy rozhodují o nařízení exekuce a pověří soudního exekutora k jejímu provedení, přičemž se soud stává odvolacím orgánem.¹

Dále jsou exekuce také upraveny v zákoně č. 500/2004 Sb. správního řádu a zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu. Podle toho, jakým právním předpisem se exekuce řídí, rozlišujeme druhy exekucí na soudní, správní a daňovou.

¹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 343-346s. ISBN 978-80-

Dle tohoto rozdělení probíhá také plnění povinností. Způsoby provedení exekuce se rozdělují na peněžité a nepeněžité plnění. Podle exekučního řádu lze soudní exekuci provést následujícími způsoby:

Exekuci ukládající zaplacení peněžité částky lze provést

- a) srážkami ze mzdy a jiných příjmů,*
- b) příkázáním pohledávky,*
- c) prodejem movitých věcí a nemovitých věcí,*
- d) postižením závodu,*
- e) správou nemovité věci,*
- f) pozastavením řidičského oprávnění.²*

Způsob exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí povahou uložené povinnosti. Takovou exekuci lze provést

- a) vyklizením,*
- b) odebráním věci,*
- c) rozdělením společné věci,*
- d) provedením prací a výkonů.³*

A také lze exekuci provést prodejem zastavených movitých a nemovitých věcí.

Daňovou exekuci lze provést pouze těmito způsoby

- a) srážkami ze mzdy,*
- b) příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,*
- c) příkázáním jiné peněžité pohledávky,*
- d) postižením jiných majetkových práv,*
- e) prodejem movitých věcí, nebo*
- f) prodejem nemovitých věcí.⁴*

² Zákon č. 120/2001 Sb. §59 odst. 1 exekučního řádu

³ Zákon č. 120/2001 Sb. §59 odst. 2 exekučního řádu

⁴ Zákon č. 280/2009 Sb. §178 odst. 5 daňového řádu

2.1. Stručná historie exekuce

Počátky exekuce pochází ze starověkého Říma, kde probíhala exekuce osobní, což znamenalo třeba právo věřitele, uvrhnout dlužníka do otroctví (v krajních případech může věřitel dlužníka zabít) a exekuce majetková. Později na základě Poeteliova zákona probíhaly exekuce pouze majetkové. Pokud dotyčný nemohl ručit svým majetkem musel si dluh odpracovat. Tato pozdější podoba exekuce měla formulové řízení nebo také legisakční, které bylo prováděno in iure (tedy státním úředníkem) nebo apud iudicem (před soudem, soukromou osobou). Exekuce byli od té doby také zahajovány na základě žaloby (jakási předzvěst exekučního titulu) a pokud bylo plnění exekuce určené rozsudkem a nebylo dobrovolně ze strany odsouzeného splněno, byl donucen dlužník státní mocí. Jedním z nově zavedených trestů (zásad) bylo zdvojnásobení dluhů při nesplnění povinností určených rozsudkem a nově byla také upravena zásada poměrnosti uspokojení pohledávek věřitelům. Přednostní právo na uspokojení pohledávek měl stát a manželka vymáhající věno či vypravitel pohřbu. Další zásadou byla přiměřenost exekuce vůči pohledávkám (z čehož vyplývá, že vývojem exekučních principů a postupů se zákonodárce snaží čím dál tím více ochránit a rozšířit práva dlužníka). Plnění exekuce probíhalo tedy zprvu prodejem dlužníka nebo uvrhnutí do otroctví, rozprodej jeho majetku a následné vyplacení věřitele či odpracování dluhu pokud dlužník žádný majetek neměl, převod majetku dlužníka na věřitele jak nemovitých tak movitých věcí nebo zástavou (zpravidla nemovitostí) exekutorským zástavním právem, kdy se majetek zastaví (zajistí se pohledávka), ale neproběhne zpeněžení pohledávky.

Ve středověku se exekuce řídila dle zemských a městských práv a jejich soudů (tehdejší vykonavatelé – „exekutoři“ byli purkmistři či rychtáři) až do osvícenství, kdy vstoupil v platnost josefínský civilní řád soudní, který upravoval uhrazovací a zajišťovací exekuci, upomínkové řízení ale také personální exekuci (vazební trest nejdéle na 6 měsíců). Tento řád platil až do roku 1895.⁵

Nový exekuční řád od roku 1896 upravoval zákon č. 78/1896 Sb. o zavedení zákona o řízení exekučním a zajišťovacím a č. 79/1896 Sb. o řízení exekučním a zajišťovacím a byl to samostatný právní předpis.

Za první republiky proběhlo pár nevýrazných rekonstrukcí a novelizací exekučního řízení, ovšem po 2. světové válce byly zrušeny dekrety a nadále byl platný řád z roku 1896. V raném

⁵ Poznámky předmětu EVRMS (exekuce a výkon rozhodnutí v minulosti a současnosti) na ZČU FPR.

období komunismu v Československé republice byl exekuční řád v útlumu, protože tento socialistický systém nepodporoval podnikání a každý občan musel být zaměstnán. Případné dluhy se řešily srážkami ze mzdy, bylo úplně odstraněno zástavní právo a jelikož exekuce téměř neprobíhala (protože nebylo zvykem mít nějaký soukromý majetek – všichni všem) za tohoto období, přistoupilo se v roce 1963 k tomu že slovo exekuce bylo nahrazeno „výkonem rozhodnutí“ a to bylo upraveno také v zákoně č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu.

Výraz výkon rozhodnutí se nikdy nesešel s velkým pochopením, ale spíše s kritikou a do povědomí laické veřejnosti se téměř nedostal. Nyní se vrací zpět název exekuce a jak zákonodárci tak veřejnost používá čím dál více pojem exekuce.

Zákonem č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti – exekuční řád, proběhla rekodifikace předpisu z roku 1963, který aktuálním stěžejním podpůrným právním předpisem pro exekuční činnost. Rekodifikace byla nutná z důvodu velkého nárůstu případů (po změně politického systému, kdy se velmi rozmohla podnikatelská činnost), které naše soudy nezvládaly zpracovávat a tak se touto právní úpravou přesunuly určité pravomoci soudů na soudní exekutory.⁶

⁶ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 18s. ISBN 978-80-7502-077-2.

3 Exekuce soudní

Exekuce soudní může být dle občanského soudního řádu vykonávána příslušným soudem povinného nebo také soudním exekutorem, který jakožto soukromá osoba vykonává exekuční činnost na základě pověření soudu. Výkon rozhodnutí je soudy proveden na základě podání návrhu. Tímto způsobem jsou vykonávány veškeré exekuce, kromě správních a daňových.

3.1. Předpoklady exekuce

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.⁷ Ale k tomu aby mohlo řízení proběhnout je nutné, aby byly splněné všechny podmínky řízení dle zákona. K těmto podmínkám patří především návrh na řízení exekuce a exekuční titul (rozhodnutí). Musí být splněny procesní podmínky a věcná legitimace subjektů řízení z hlediska exekučního titulu a přechod práv nebo povinností.

3.1.1. Procesní podmínky

Exekuce může probíhat pouze na základě splnění procesních podmínek stanovených zákonem. Tyto podmínky můžeme srovnat se řízením nalézacím, protože se (dle § 254 odst. 1 OSŘ) užije ustanovení předchozích částí, není-li v této části uvedeno jinak. Soud musí brát v potaz, že existují jiné účinky pro exekuci, která ještě nebyla nařízena a která byla pokud nejsou dány podmínky pro exekuci. Vykonávací soud posuzuje podmínky odstranitelné a neodstranitelné.

Nejzákladnější podmínkou je (jak bylo výše již zmíněno) návrh na nařízení exekuce. Bez návrhu, který podává oprávněný k soudu, nemůže být řízení zahájeno. Další neodstranitelnou podmínkou je nedostatečná věcná příslušnost soudu nebo jeho pravomoc. Věcně příslušný je vždy okresní soud a místně příslušný soud zpravidla soud obecný až na pár výjimek jež jsou upraveny v § 252 OSŘ. Dále je po zahájení řízení zakázána litispendence, tedy aby soud zahájil další řízení o stejné věci⁸ a poslední neodstranitelná překážka je res iudicata dle § 159a OSŘ, což je negativní procesní podmínka. Bylo-li soudem pravomocně rozhodnuto

⁷ Zákon č. 99/1963 Sb. §251 občanského soudního řádu

⁸ Zákon č. 99/1963 Sb. §83 občanského soudního řádu

v daném řízení, nemůže být znova projednáváno v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky. Pokud některou z předešlých podmínek nelze odstranit, soud zastaví řízení.

Soud dále nařídí výkon rozhodnutí zpravidla bez slyšení povinného, kvůli nejlepšímu možnému provedení výkonu ve prospěch oprávněného, kde povinný nemá mnoho prostoru pro obranu či zdržování výkonu rozhodnutí.⁹

Pokud jsou ovšem všechny zmíněné podmínky splněny nebo odstraněny nedostatky, může být rozhodnuto v meritu věci a soud provede usnesení a také samozřejmě poučí všechny osoby jichž se výkon týká o jejich procesních právech a povinnostech.¹⁰

3.1.2. Subjekty řízení

Účastníci v řízení výkonu rozhodnutí jsou oprávněný a povinný,¹¹ kde oprávněný podává soudu návrh na nařízení výkonu a povinný je ten, proti komu je podán. Dále jsou účastníky všichni přihlášení věřitelé a také exekutor (soud rozhoduje o jeho odměně). Na základě přechodu práv či povinností mohou být také nepřímí účastníci (či třetí osoby) například plátcí mzdy povinného, kteří požádají soud o určení jaká částka a kdy má být povinnému sražena. Ovšem tyto třetí osoby jsou také stejně jako exekutor účastníci pouze v určité fázi procesu. Soudem je nadále zkoumáno na základě exekučního titulu, zdali je oprávněný skutečně oprávněný a povinnému byla rozhodnutím povinnost uložena.¹² Účastníkem řízení se může stát též manžel povinného, pokud věci předmětné exekuce patří do společného jmění manželů. Manžel se stává zúčastněným po soudním nařízení o výkonu rozhodnutí a při exekuci věci příkazem exekutora nastává účastenství manžela povinného.¹³ Pokud manželé v průběhu exekuce mění zákonným postupem svůj majetek – například zmenšují, není touto změnou již oprávněný nijak ovlivněn (takto se předchází nekalému jednání ze strany povinného). Manžel povinného se může také bránit podáním vylučovací žaloby, pokud povinný své závazky vytvořil před uzavřením sňatku. Povinný může být odlišný od původního rozhodnutí, pokud na dotyčného přešlo právo z exekučního titulu či povinnost a to

⁹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 345s. ISBN 978-80-7380-437-4.

¹⁰ Zákon č. 99/1963 Sb. §254 odst.3 občanského soudního řádu

¹¹ Zákon č. 99/1963 Sb. §255 odst. 1 občanského soudního řádu

¹² ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 346s. ISBN 978-80-7380-437-4.

¹³ Zákon č. 120/2001 Sb. §36 odst. 2 exekučního řádu

pouze na základě státně nebo notářsky ověřenou listinou. Vedlejší účastenství ve vykonávacím řízení neexistuje na rozdíl od řízení nalézacího.¹⁴

3.1.2.1. Soudní exekutor

Soudní exekutor je občan České republiky a fyzická osoba, která vykonává svoji práci dobrovolně za jasně zákonem stanovených podmínek. Exekutor musí mít české právnické vzdělání magisterského studijního programu a tříletou právnickou praxi. Také musí být svéprávný a trestně bezúhonný a poté skládá exekutorskou zkoušku. Pokud je vše splněno a daná osoba se přihlásila do výběrového řízení, které vyhlásila exekutorská komora, a úspěšně zkoušku složila je jmenována exekutorem. Jmenována je ministrem spravedlnosti na návrh komory a k jeho rukám skládá slib. Ovšem kromě těchto podmínek, které závisí na schopnostech člověka, je tu ještě podmínka numerus clausus – tedy omezený počet soudních exekutorů v České republice (aktuálně jich je 159)¹⁵. Po jmenování musí exekutor uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za újmu a do tří měsíců od jmenování do úřadu musí začít vykonávat svoji činnost.

Exekutor vykonává svoji činnost na celém území ČR a na základě a v mezích zákona. Činnost provádí za úplatu. Neprovádí žádnou jinou výdělečnou činnost, kromě například výtěžku z nájmu – což je pasivní příjem. Má povinnost mlčenlivosti a musí být důvěryhodný (nesmí být dlužníkem). Exekutorský úřad se nalézá tam kde sídlí okresní soud a je státem pověřen k výkonu. Exekutor ve svém úřadě též zaměstnává koncipienta, kandidáta, vykonavatele a další zaměstnance, kteří mu z výkonem pomáhají a exekutor za ně přebírá částečnou či úplnou zodpovědnost. Exekutor provádí dražby, konverzi dokumentů, poskytuje právní pomoc, bere věci do úschovy atd. Dozorovou činnost nad exekutory provádí Exekutorská komora, která vede soupis exekutorů, jejich výběr, stanovuje pravidla jejich činnosti a posuzuje jejich odvolání z funkce. A Ministerstvo spravedlnosti provádí státní dozor nad Exekutorskou komorou, na kterou stát přenesl správu.

Výkon exekutorského úřadu zaniká například smrtí exekutora, spáchá-li exekutor úmyslný trestný čin nebo byl-li odvolán na základě hrubých porušení při výkonu své činnosti.¹⁶

¹⁴ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 45s. ISBN 978-80-7502-077-2.

¹⁵ Exekutorská komora ČR [online]. [cit. 20.3.2016]. Dostupné z: <http://ekcr.cz./seznam-exekutoru>.

¹⁶ Zákon č. 120/2001 Sb. Hlava I a II o soudních exekutorech

3.1.3. Vykonatelnost

Vykonatelný je rozsudek státní mocí, tedy nařízení exekuce a je to vynutitelný prostředek tehdy, nesplní-li v dané lhůtě povinný své závazky vůči oprávněnému. Pokud se v rozsudku neuvádí lhůta k plnění, je rozsudek vykonatelný nabytím právní moci. Dále jsou v občanském soudním řádu případy, kdy je možné rozsudek vykonat předběžně (před nabytím právní moci) a to je plnění výživného či pracovní odměny.¹⁷ Vykonatelnost nahrazuje exekuční titul – tedy podnět k výkonu.

3.2. Exekuční titul

Je to podnět exekučního řízení na jehož základě vykoná příslušný orgán (tedy v tomto případě soud) rozhodnutí, jež určuje povinnému plnění povinnosti vůči oprávněnému, a jelikož je povinný dobrovolně v dané lhůtě nesplnil je provedeno donucovací plnění. Exekuční titul tedy musí být vykonatelný. Exekuční titul musí splňovat formální náležitosti což je vykonatelnost po uplynutí lhůty plnění (která počíná běžet doručením usnesení, pokud byla uložena povinnost plnění dle § 171 OSŘ), nabytí právní moci nebo předběžný výkon při plnění výživného apod. a také materiální náležitosti, které přesně vymezují práva a povinnosti jak povinného tak oprávněného a stanovuje lhůty k jejich plnění. Pokud jsou splněny všechny zmíněné náležitosti je zapotřebí doplnit titul stejnopisem, který obsahuje potvrzení o vykonatelnosti vydaný soudem první instance.¹⁸

Výčet exekučních titulů nalezneme v § 274 občanského soudního řádu:

- a) *vykonatelné rozhodnutí soudů a jiných orgánů činných v trestním řízení, pokud přiznávají právo nebo postihují majetek,*
- b) *vykonatelné rozhodnutí soudů ve správním soudnictví,*
- c) *vykonatelné rozhodnutí rozhodčích komisí a smírů jimi schválené,*
- d) *vykonatelné rozhodnutí státních notářství a dohody jimi schválené*
- e) *notářské a exekutorské zápisy se svolením k vykonatelnosti sepsané podle zvláštních zákonů*
- f) *vykonatelné rozhodnutí orgánů veřejné správy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků a jiných rozhodnutí, jakož i vykonatelné smíry,*

¹⁷ Zákon č. 99/1963 Sb. §161 a 162 občanského soudního řádu

¹⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 349s. ISBN 978-80-7380-437-4.

- g) *vykonatelné rozhodnutí a výkazy nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení,*
- h) *rozhodnutí orgánů Evropských společenství,*
- i) *jiné vykonatelné rozhodnutí, schválených smírů a listin, jejichž soudní výkon připouští zákon¹⁹*

Jako jsou blíže nespecifikované v daném paragrafu rozhodnutí a listiny, připouští-li výkon zákon, což jsou *oblasti zdravotního pojištění (zákon č.48/1997 Sb.), rozhodčí nálezy (zákon č.216/1994 Sb.), seznam pohledávek z insolvenčního řízení a cizozemské tituly.*²⁰

A nalezneme je také v § 40 exekučního řádu:

- a) *vykonatelné rozhodnutí soudu nebo exekutora, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek,*
- b) *vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek,*
- c) *vykonatelný rozhodčí nález,*
- d) *notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu,*
- e) *vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci,*
- f) *jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon.*²¹

3.3. Řízení o výkon rozhodnutí

Tento proces počíná nařízením výkonu rozhodnutí a následným provedením. V procesu se kromě těchto základních kroků objevují také odklad, zastavení výkonu, spory související s výkonem nebo náklady řízení. Je to řízení uskutečněné na základě podání návrhu a rozhoduje o něm soud či jiný příslušný orgán. Na rozdíl od výkonu rozhodnutí u exekuce rozhoduje soudní exekutor i exekuční soud. Soudní exekutor rozhoduje bez jednání a jeho rozhodnutí má povahu usnesení. Je možno se proti rozhodnutí odvolat u soudního exekutora, který rozhodnutí vydal ve lhůtě 15 dní od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Odvolání není přípustné proti:

- a) *rozhodnutí exekutora o návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu (§ 68 odst. 2 a 3),*

¹⁹ Zákon č. 99/1963 Sb. §274 občanského soudního řádu

²⁰ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 349s. ISBN 978-80-7380-437-4.

²¹ Zákon č. 120/2001 Sb. §40 exekučního řádu

- b) *exekučnímu příkazu,*
- c) *usnesení o změně nebo zrušení exekučního příkazu, nebo*
- d) *příkazu k úhradě nákladů exekuce.*²²

Toto odvolání projednává příslušný krajský soud.

3.3.1. Nařízení exekuce

Soudní rozhodnutí je ekvivalent pro opatření od novely exekučního řádu, která vstoupila v platnost v lednu 2013. Soud provede opatření a na základě splnění všech zákonem stanovených předpokladů (a posouzení podmínek řízení) pověří soudního exekutora ve lhůtě do 15 dnů k provedení exekuce a také exekuci nařídí. Pokud je návrh v rozporu se zákonnými předpoklady, soud vyzve exekutora k jeho odmítnutí či zastavení. Soud přenáší (prostřednictvím datové schránky) toto rozhodnutí na soudního exekutora, protože na zmíněném základě novely nejde již o rozhodnutí, ale pověření (které se účastníkům řízení nedoručuje). K zamítnutí může dojít pokud v pořádkové lhůtě 15 dní není návrh doplněn či opraven o všechny zákonné nedostatky a v tom případě je zastaven či odmítnut.²³

3.3.1.1. Inhibitorium

Povinný má uloženo na základě exekuce inhibitorium, tedy ztráta dispozic se svým majetkem (pokud se nejedná o inkasování plateb z nájmu nemovitosti povinného, což by vedlo k jeho pasivnímu výdělků, který lze použít na plnění jeho závazků tedy správu a údržbu majetku). Inhibitorium začíná s doručením vyrozumění o zahájení řízení povinnému a zaniká ukončením exekuce. Inhibitorium může být generální, které se vztahuje na veškerý majetek povinného (k účelnějšímu vymožení pohledávky) a na speciální inhibitorium, které se vztahuje pouze na předmětnou věc na základě exekučního příkazu a nemá na rozdíl od generálního inhibitoria žádné výjimky v zákazech s nakládáním majetku, jako je správa majetku. Inhibitorium se vztahuje i na společné jmění manželů.²⁴

²² Zákon č. 120/2001 Sb. §55c exekučního řádu

²³ ZAHRAVNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 415s. ISBN 978-80-7380-437-4.

²⁴ ZAHRAVNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 418s. ISBN 978-80-7380-437-4.

3.3.2. Provedení exekuce

Po pověření exekutora soudem musí exekutor zaslat oprávněnému vyrozumění o zahájení exekuce do 15 dnů a povinnému zasílá exekuční návrh s exekučním titulem a výzvou ke splnění nejpozději s prvním exekučním příkazem. Exekuční příkaz je vydán po zapsání exekuce do rejstříku zahájených exekucí. V této výzvě má vyčísleny veškeré vymáhané nároky a pokud nejsou splněny jsou vykonávány účelně a rychle exekutorem vydáním exekučních příkazů, tak aby byla vymožena celá nebo případně částečná pohledávka. Exekuce samotná může být ovlivněna jinými řízeními na základě kterých byla exekuce přerušena (například insolvenční řízení). Po uplynutí stanovené lhůty, kdy má povinný možnost ještě svůj závazek uhradit se exekuce provede, ovšem do té doby má povinný možnost podat soudu návrh na zastavení části nebo celé exekuce, nebo odklad exekuce. Zastavit exekuci může také soud z vlastního rozhodnutí na základě zásady přiměřenosti pro ochranu povinného. Dále také mohou podat návrh vylučovací žaloby třetí osoby proti exekučním příkazům.

Způsoby provedení exekuce jsou buďto na zaplacení peněžité částky, plnění určité povinnosti kromě peněžitých částek, prodejem zástavy movitých a nemovitých věcí a také pozastavením řídičského oprávnění (což je upraveno pouze v exekučním řádu nikoli v občanském soudním řádu). Exekutor provádí exekuci efektivně a tak aby co nejlépe uspokojil pohledávky oprávněného, ale také aby nepoškodil povinného při výkonu neúměrně vůči výši jeho závazku. Do roku 2009 byl výkon dle zákona benevolentní v tom, že pokud pohledávka nebyla vymožena způsobem zvoleným v exekučním příkazu mohl se provést jakýkoliv jiný nebo i všechny zákonné možnosti vedoucí ke splnění povinnosti. Ovšem novela zákon upravila na prioritní postupy. Pohledávka nebo její část se hradí exekutorovi nebo oprávněnému. Exekutor vyplatí oprávněnému celou vymoženou pohledávku po odečtení nákladů exekuce do 30 dnů od plnění povinného. Pokud se jedná o částečné plnění je lhůta stejná, ale musí jít o částku na 1000 korun.

Pokud existuje více exekucí u téhož oprávněného a povinného spojí se v jednu a totéž platí pro více exekucí proti povinnému u několika exekutorů a to z toho důvodu aby se snižovaly náklady exekuce (exekutoři si například nemusí každý sám zjišťovat materiální stav povinného apod.).²⁵

²⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 419s. ISBN 978-80-7380-437-4.

3.3.3. Odklad exekuce

Odklad podává příslušnému soudnímu exekutorovi pouze povinným a návrh musí být podložený tvrzeními které prokazují jeho důvodnost. Důvodem návrhu *je ocitl-li se povinný bez své viny přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen.*²⁶ Soudní exekutor návrh může zamítnout, je-li zjevné, že povinný chce návrhem exekuci oddálit. Pokud exekutor návrhu vyhoví, stanoví dobu odkladu a po celou tuto dobu nemůže být exekuce prováděna. Exekuční úkony také nesmí být prováděny od podání návrhu až po jeho zamítnutí či povolení. Pokud exekutor o návrhu nerozhodne do 7 dnů po jeho podání, je návrh předán exekučnímu soudu, který musí rozhodnout ve lhůtě 15 dní. Podat návrh na odklad může jak soud tak povinný také v případě je-li zjevné, že exekuce bude zastavena a také složil-li povinný (či třetí osoba) u exekutora jistotu v požadované výši na úhradu veškerých nákladů.²⁷

3.3.4. Skončení exekuce

Exekuce skončí splněním povinného a vymožením pohledávky, nákladů exekuce a nákladů oprávněného. Pokud exekuce skončí exekutor rozešle oznámení o tomto stavu všem účastníkům řízení, příslušným orgánům a osobám jež jsou s danou exekucí jakkoliv spojení. V oznámení jsou uvedeny konkrétní ukončené exekuční příkazy. Exekuce může být zastavena kdykoliv a to jak na návrh tak bez návrhu. Bez návrhu může exekutor exekuci zastavit pouze za souhlasu oprávněného, v opačném případě postoupí rozhodnutí soudu.²⁸

Zvláštním způsobem skončení exekuce je její zastavení a to i v případě nebyla-li pohledávka uspokojena. Pokud oprávněný neslouží přiměřenou zálohu na náklady exekuce může ji soudní exekutor zastavit. Podá-li některý z účastníků návrh na zastavení exekuce, exekutor do 15 dnů vyzve všechny zúčastněné k vyjádření a pokud s tímto návrhem souhlasí exekuce se zastaví a

²⁶ Zákon č. 99/1963 Sb. §266 odst.1 občanského soudního řádu

²⁷ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční.* 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 68s. ISBN 978-80-7502-077-2.

²⁸ ZAHRAVNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 423s. ISBN 978-80-7380-437-4.

pokud ne musí účastník, který návrh podal doložit listiny k prokázání tvrzení. Pokud se i přes doložení návrh nezastaví postupuje se soudu k rozhodnutí.²⁹

3.3.5. Náklady řízení

Náklady exekuce se skládají z *odměny soudního exekutora, náhrada paušálně určených nebo účelně vynaložených hotových výdajů soudního exekutora, náhrada za ztrátu času při exekuci, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce závodu, a je-li exekutor nebo správce závodu plátcem daně z přidané hodnoty.*³⁰ Oprávněný má právo na náhradu svých nákladů od povinného, které vynaložil k vymáhání nároku. Soudní exekutor vydá příkaz k úhradě nákladů a zašle je oběma zúčastněným stranám, přičemž si proti příkazu mohou podat námitku, kterou když exekutor neschválí posoudí ji soud do 15 dnů bez dalších nároků na opravný prostředek tedy jednoinstanční řízení.

Příkaz k úhradě nákladů exekuce obsahuje

- a) označení exekučního soudu,*
- b) označení exekutora, který vede exekuční řízení,*
- c) označení exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo osoby, která jej vyhotovila,*
- d) označení oprávněného a povinného včetně rodného čísla povinného, lze-li ho zjistit,*
- e) označení povinnosti, která má být exekucí vymožena,*
- f) stanovení povinnosti k náhradě nákladů, včetně jejich vyčíslení a odůvodnění,*
- g) výši zaplacené zálohy a její vyúčtování,*
- h) datum a podpis exekutora a poučení o námitkách.*³¹

*Dojde-li k zastavení exekuce, hradí náklady exekuce a náklady účastníků ten, který zastavení zavinił. Ale v případě zastavení exekuce pro nemajetnost povinného hradí paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutorovi oprávněný.*³² Což znamená, že se riziko přenáší z povinného na oprávněného relativně bezdůvodně, i když exekutor má mít zajištěnou úhradu nákladů exekuce. Tato judikatura byla komentována řadou nálezů Ústavního soudu, který nadhodil, že se s danou interpretací nelze ztotožnit.³³

²⁹ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 69s. ISBN 978-80-7502-077-2.

³⁰ Zákon č. 120/2001 Sb. §87 odst.1 exekučního řádu

³¹ Zákon č. 120/2001 Sb. §88 odst.2 exekučního řádu

³² Zákon č. 120/2001 Sb. §89 exekučního řádu

³³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 426-427s. ISBN 978-80-7380-437-4.

Dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb. jsou blíže určeny odměny a náhrady soudního exekutora. V této vyhlášce je uvedeno například náhrada za ztrátu času 50 korun za každou započatou čtvrt hodinu, to samé též za doručení jedné písemnosti, dále činí 6000 korun odměna za každý vykonaný exekuční titul, odebrání věci je oceněno odměnou pro exekutora 15% z hodnoty věci/věcí nejméně však 2000 korun, exekuce vyklizením činí 10 000 korun za jednotku a odměny za peněžité plnění jsou: do základu 3 000 000 korun = 15%, z přebývajících částky až do základu 40 000 000 korun = 10%, z přebývajících částky až do základu 50 000 000 korun = 5%, z přebývajících částky až do základu 250 000 000 korun = 1% nejméně však 3000 korun.³⁴

3.4. Způsoby exekuce

Postupem času se novelami přenáší pravomoci, které dříve mohly provádět pouze soudy na exekutory. Exekuční řád však již nijak blíže (s výjimkou několika odchylek) neupravuje způsoby exekuce a jejich provedení a odkazuje na občanský soudní řád. Způsoby exekuce se dělí na peněžité a nepeněžité plnění.

3.4.1. Peněžité plnění

Cílem daného způsobu exekuce je vymožení peněžitých prostředků povinného k uspokojení oprávněného. Vymoci pohledávku lze srážkami ze mzdy nebo jiných příjmů, příkázáním pohledávky, správou nemovité věci, prodejem nemovité a movité věci, postižením závodu, pozastavením řídičského oprávnění - pouze podle exekučního řádu, zřízením soudcovského (popř. exekutorského) zástavního práva na nemovitých věcech či nedobrovolnou dražbou.

3.4.1.1. Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů

V § 60 exekučního řádu kde je uvedeno, že se tento způsob exekuce řídí dle platného občanského soudního řádu budeme považovat exekuci za totožnou s výkonem rozhodnutí srážkou ze mzdy. Exekuce srážkou ze mzdy je nejčastěji používaný způsob exekuce. Je tak

³⁴ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb.

častý, že se vyčlenil z kategorie způsobů exekuce příkázáním pohledávky do vlastní. Tento způsob exekuce je určen výhradně pro fyzické osoby. Tento způsob výkonu rozhodnutí navrhuje oprávněný, musí ve svém návrhu uvést též plátce mzdy povinného a návrh musí být vykonatelný. Soud vydá usnesení o exekuce tohoto typu a doručí ho účastníkům, kde plátcí mzdy vzniká arrestorium (musí provádět soudem stanovené srážky ze mzdy povinného) a povinnému inhibitorium.³⁵

Povinnému se provádí srážka ze mzdy, která mu doposud nebyla vyplacena. Za mzdu u které je možné také provést výkon rozhodnutí se nepovažuje pouze klasická odměna za provedenou práci, ale také náhrada mzdy, nemocenská, ošetrovné (i pokud jde o ošetřování člena rodiny), peněžité pomoci v mateřství, důchod, stipendium, náhrada ucházejícího výdělků, podpora při nezaměstnanosti či rekvalifikaci, odstupné nebo za výkon společenských funkcí. Tyto a také další způsoby příjmů jako je odměna ve výkonu trestu odnětí svobody jsou považovány za jiné příjmy, ze kterých je také možné srážku provést. Občanský soudní řád upravuje také exekuci z odměny při provádění dohody o provedení práce, což není bráno jako „jiný příjem“.

Srážky ze mzdy lze provádět také u příjmu manžela povinného, pokud se jedná o závazek patřící do společného jmění manželů. Srážky se provádějí z čisté mzdy, ze které plátce ještě odečte základní nepostižitelnou částku mzdy, jejíž výpočet stanoví nařízením vláda ČR, takže povinnému zůstane alespoň takzvaná nezabavitelná částka, která je nutná pro životní a existenční minimum (popřípadě i pokrytí nákladů rodiny povinného). Ta se skládá ze dvou třetin životního minima a z částky normativních nákladů na bydlení (pro představu byla tato částka 6 118 korun pro rok 2015 bez ohledu na to v jaké obci povinný žije³⁶). Pokud má povinný více mezd, shrnují se v jeden celek a pokud se je vyplácená mzda povinného vyšší, srazí se bez omezení tento peněžní rozdíl až do zákonem stanoveného minima dle norem a výpočtů.³⁷

Existují také tzv. přednostní pohledávky, které se uspokojují přednostně před obyčejnými a to tím způsobem, že se mzda povinného rozdělí na třetiny (kde povinnému zůstává ona

³⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 374s. ISBN 978-80-7380-437-4.

³⁶ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 76s. ISBN 978-80-7502-077-2.

³⁷ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 73-77s. ISBN 978-80-7502-077-2.

nezabavitelná částka), kde z jedné třetiny se uspokojují pouze tyto přednostní a poté všechny pohledávky poměrně z druhé třetiny (přednostní spolu s obyčejnými).³⁸

Přednostními pohledávkami jsou

- a) pohledávky výživného;*
- b) pohledávky náhrady újmy způsobené poškozenému ublížením na zdraví;*
- c) pohledávky náhrady újmy, způsobené úmyslnými trestnými činy;*
- d) pohledávky daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění,*
- e) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a úrazového pojištění,*
- f) pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění,*
- g) příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče,*
- h) pohledávky náhrady přeplatků na podpoře v nezaměstnanosti a podpoře při rekvalifikaci,*
- i) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách státní sociální podpory,*
- j) pohledávky regresní náhrady podle zákona o nemocenském pojištění,*
- k) pohledávky náhrady mzdy, platu nebo odměny a sníženého platu nebo snížené odměny, poskytované v období prvních 14 kalendářních dnů a od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény.³⁹*

Což je jejich taxativní výčet, kde má navíc pohledávka výživného přednostní právo před všemi ostatními přednostními pohledávkami.

V tomto způsobu exekuce je také možný odklad z důvodu nesvévolného ocitnutí se v tíživé sociální situaci, kde se povinnému po celou dobu odkladu plátcem mzdy srážky neprovádějí. Pokud je exekuce odložena z důvodu předpokládaného zastavení, je povinnému srážka ze mzdy plátcem prováděna, ale nejde rovnou k oprávněnému, nýbrž zůstává u plátce mzdy do rozhodnutí soudu o pokračování exekuce (plátce mzdy vyplatí zadržovanou částku oprávněnému) nebo zastavení exekuce (plátce mzdy vrátí zadržovanou částku povinnému).⁴⁰ Dalšími důvody zastavení mohou být, že *soud zastaví na návrh plátce mzdy nebo povinného*

³⁸ ZAHRAVNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 373s. ISBN 978-80-7380-437-4.

³⁹ Zákon č. 99/1963 Sb. §279 odst.2 občanského soudního řádu

⁴⁰ ZAHRAVNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 376s. ISBN 978-80-7380-437-4.

nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, když povinný po dobu jednoho roku nepobírá mzdu⁴¹ a na návrh povinného může soud zastavit nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, jestliže jsou srážky prováděny již jen pro běžné výživné a lze předpokládat, že povinný vzhledem ke svému chování i poměru k práci bude výživné plnit dále dobrovolně.⁴²

3.4.1.2. Exekuce příkázáním pohledávky

Příkázání pohledávky je další způsob peněžitého plnění exekuce. Je to pohledávka povinného, kterou má vůči třetí osobě a ta se přikáže oprávněnému. Třetí osoba je v tomto případě „poddlužník“ neboli dlužník povinného a tím se za určitých okolností stává oprávněný povinného věřitelem třetí osoby. Je to nárok peněžitého plnění, ale nejde o mzdu či jiné příjmy. Jedná se o příkázání pohledávky z účtu peněžního ústavu, jiných peněžitých pohledávek nebo postižení jiných majetkových práv a tyto možnosti jsou také upraveny v občanském soudním řádu.

Příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu (všechny subjekty, které ze zákona mohou vést účty např. banka) ztrácí povinný nárok na výplatu na účet ať je v jakékoliv měně. Tento způsob provedení výkonu rozhodnutí opět určí oprávněný v návrhu, kde uvede také jméno peněžního ústavu a číslo účtu povinného (pokud tyto informace nemá, je možno spolupracovat se soudem nebo si za jejich získání zaplatit peněžnímu ústavu). Soudní exekutor následně zašle peněžnímu ústavu dané rozhodnutí a peněžní ústav má povinnost až do uspokojení pohledávky i s příslušenstvím, nevyplácet jakékoliv částky z účtu povinného (existují výjimky jako jsou platy zaměstnanců povinného atd.) a samozřejmě na povinného spadá inhibitorium (nemůže disponovat s penězi na svém účtu). Pokud je na jeden účet nařízeno více exekucí, pohledávky se uspokojují tak, jak byly doručeny peněžním ústavům nařízením o provedení exekuce a pokud byly doručeny ve stejný den postupuje se na základě principu proporcionality. Peněžní ústav vyplatí částku, která se vymohla na základě takové exekuce oprávněnému a pokud peněžní prostředky povinného nestačí po nabytí právní moci na uspokojení celé pohledávky je zde lhůta 6 měsíců, kdy pokud na účet povinného přijdou peníze, peněžní ústav je zastaví a po uplynutí té lhůty je následně zašle oprávněnému. Tímto exekuce zaniká a to i pokud se ani po dané lhůtě nepodaří uspokojit plnou výši pohledávky. Má-li oprávněný podezření, že peněžní ústav nejednala tak efektivně jak by mohla

⁴¹ Zákon č. 99/1963 Sb. §290 odst.1 občanského soudního řádu

⁴² Zákon č. 99/1963 Sb. §290 odst.2 občanského soudního řádu

k vymožení pohledávky, může podat na banku poddlužnickou žalobu na základě exekučního titulu a domáhat se svých nároků, i když na účtu povinného již nejsou potřebné finance.⁴³

Příkázání jiných peněžitých pohledávek se vztahuje k pohledávkám, které má dlužník povinného a tato pohledávka musí existovat v den nařízení výkonu a může být splatná i v budoucnu. Tato pohledávka může být postižena jen do výše pohledávky oprávněného. Poté co soudní exekutor oznámí zmíněným účastníkům nařízení příkázání pohledávky, nesmí poddlužník uspokojit pohledávku do rukou povinného, ale vyplatí částku oprávněnému nebo exekutor zakáže povinnému s touto částkou jakkoliv disponovat. Poté co uhradí poddlužník určitou částku oprávněnému, je zproštěn vůči povinnému v té výši, kterou oprávněnému uhradil.⁴⁴

Postižení jiných majetkových práv je také exekuce příkázáním pohledávky, ale na rozdíl od předešlých je na nepeněžitě plnění, protože se jedná postih majetkového práva. Cílem je též vymoci a zpeněžit majetkové právo poddlužníka vůči povinnému a uhradit tím pohledávku oprávněnému. Jedná se zde například o nárok na vydání věci (může být i ze soudní či notářské úschovy). Pokud se takto stane a je všem zúčastněným stranám doručeno nařízení o takové provedení exekuce je poddlužník povinný svůj dřívější dluh vůči povinnému uhradit k rukám soudu (na základě poddlužnické žalobě), který ho zpeněží například pomocí dražby, kde se spolupracuje se znalcem ceny, aby nedošlo prodělku a aby se co nejefektivněji uspokojoval nárok oprávněného. Dražbu upravuje zákon č. 26/2000 Sb. o veřejných dražbách a rozděljuje dražby na dobrovolné (na návrh vlastníka) a nedobrovolné (na návrh dražebního věřitele k uspokojení jeho pohledávek).⁴⁵ Exekuční řád navíc upravuje detailní postup při postihu pohledávky povinného z titulu vlastnictví patentu, průmyslového vzoru, ochranné známky a licence.⁴⁶

3.4.1.3. Správa nemovitostí

Jedná se o způsob poměrně nový, protože ho uvedla v platnost a účinnost až novela č. 396/2012 Sb. občanského soudního řádu. Není nijak blíže specifikován v exekučním řádu,

⁴³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 377-381s. ISBN 978-80-7380-437-4.

⁴⁴ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 381s. ISBN 978-80-7380-437-4.

⁴⁵ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 94s. ISBN 978-80-7502-077-2.

⁴⁶ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 97s. ISBN 978-80-7502-077-2.

proto se budeme řídit občanským soudním řádem⁴⁷. Jedná se zde o první část vydobytí peněžitého plnění prostřednictvím nemovité věci a těmito kroky jsou: správa nemovitosti, prodej nemovitosti, zřízení exekutorského zástavního práva a nakonec prodej zástavy. Nemovitost povinného přímo spravuje soudce a nebo tím pověří správce (zpravidla insolvenční správce), který postupuje tak aby byl užitek (výdělek) co nejefektivnější. Tímto rozhodnutím také povinnému na dané nemovitosti nastává inhibitorium ale zůstává stále majitelem do té doby nežli se neuspokojí pohledávka oprávněného prostřednictvím výdělků ze správy (například z nájemného). Exekuce je prováděna postupně tzn. exekutor napřed zvolí správu nemovitosti, než aby přešel rovnou k zástavě.⁴⁸

3.4.1.4. Prodej movitých věcí a nemovitostí

Tento způsob určuje oprávněný v návrhu a rozhodnutí o něm usnese soud. Je prováděn pouze pokud by nesplnily svůj účel způsoby jiné jako jsou srážky ze mzdy, příkázání pohledávky, správa nemovitosti, či odebrání řidičského oprávnění, tedy „mírnější“ způsoby exekuce. Pokud tedy vydá exekutor takovýto exekuční příkaz může provádět výkon, postupuje ale na základě zásady přiměřenosti. Na základě usnesení výkonu rozhodnutí nastává povinnému speciální inhibitorium a usnesení obsahuje seznam všech postižitelných věcí, které mají být prodány. Nařízení exekuce povinný obdrží až při prováděném výkonu. Po zabavení věcí se věci zpeněží v dražbě a výtěžek z dražby se předá oprávněnému a na náklady exekuce. Pokud jde o cenné věci, které nemají jednoznačnou hodnotu (např. zlato) pověří se znalec na odhad ceny. V rámci věcí historických či náboženských hodnot se vyvěšuje na úřední desce exekutora a exekučního soudu veřejná vyhláška. Exekuční řád upravuje oproti občanskému navíc vyškrtnutí věci ze soupisu dle § 68 a to je možné na návrh vyškrtnutí třetí osobou s doložením listinných důkazů, které prokazují, že věc je třetí osoby nikoli povinného.

Prodej nemovitostí může začít po ověření listinou vydanou příslušnými orgány, že předmětná nemovitost je skutečně ve vlastnictví povinného. Dále se nemovitost ocení dle obvyklé ceny a samozřejmě se k ní připojí i veškeré příslušenství či přístavby (pokud existují). Nemovitost musí též být zmíněna v návrhu na nařízení výkonu u soudu s místní

⁴⁷ Zákon č. 99/1963 Sb. §320b občanského soudního řádu

⁴⁸ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 385s. ISBN 978-80-7380-437-4.

příslušností dle polohy nemovitosti. Dražba nemovitostí probíhá jen v případech kdy se hodlá uspokojit větší peněžítá částka.⁴⁹

3.4.1.5. Postižení podniku

Tento způsob exekuce byl novelou upraven a vstoupil v účinnost v roce 2013. Od té doby se může postihnout podnik více způsoby a to prodejem, či správou za účelem užitku a uspokojení pohledávky (od roku 2000 do roku 2012 byl v zákoně ukotven pouze prodej podniku). Pojem podnik *je soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podnikání náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem k své povaze mají tomuto účelu sloužit. Podnik je hromadný.*⁵⁰ Jinak zákon pojem podnik neupravuje. V návrhu musí být přesně označený podnik, který má být postihován a doloženo listinami (např. výpis z obchodního rejstříku či katastru) vlastnictví povinného. Jak bylo již zmíněno, podnik je hromadný, tudíž pokud je nařízen výkon rozhodnutí postihuje se celý i s jeho přístavbami či příslušenstvím. Daný podnik nemůže být postižen dvěma výkony rozhodnutí a pokud jsou na jednotlivé části podniku uvaleny exekuce, tak se tyto exekuce odloží do doby nežli neskončí exekuce postižením (pokud by například jednotlivá exekuce proběhla prodejem části podniku, mohla by tato část chybět celku a mít to devastující příčiny pro budoucí užitky z něj). Správce podniku je přidělen soudem a je to zpravidla insolvenční správce, který se řídí dle insolvenčního zákona. Správce podnik efektivně spravuje a výtěžky z provozování podniku vyplácí oprávněnému zpravidla jednou za 3 měsíce. Správce soudu také dodává předběžné a průběžné zprávy o tom v jakém stavu podnik je a zdali je lepší ho prodat v dražbě či nikoli (určuje také cenu podniku, popř. povolá znalce).⁵¹

3.4.1.6. Soudcovské zástavní právo

I když zákon ukotvuje tento způsob mezi peněžité plnění, jedná se pouze o zajištění pohledávky pro větší jistotu uspokojení pohledávky v budoucnu kdyby pohledávka nebyla

⁴⁹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 428s. ISBN 978-80-7380-437-4.

⁵⁰ Zákon č. 513/1991 Sb. §5 obchodního zákoníku

⁵¹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 397-401. ISBN 978-80-7380-437-4.

uspokojena. Zřízení takového práva může soud jen na nemovité věci s jejich součástmi. Toto zástavní právo se vnese do katastru nemovitostí či rejstříku zástav a oprávněný tak získává výhodnější pořadí mezi ostatními věřiteli a také trvá toto právo na nemovitosti i pro pozdější vlastníky, i když nabyly nemovitost smluvně. Stav vlastnictví je rozhodný při zahájení řízení, což začíná doručením návrhu soudu oprávněným.⁵²

Novela exekučního řádu ukotvuje též zástavní právo exekutorské, které probíhá obdobně a pokud není stanoveno v jinak řídí se občanským soudním řádem. Ovšem zřízením tohoto práva nevzniká inhibitorium povinnému. Toto právo zaniká skončením exekuce.⁵³

3.4.1.7. Exekuce pozastavením řidičského oprávnění

Tento způsob exekuce je upraven pouze v exekučním řádu a může ho nařídít pouze exekutor. Tento postih je využíván pokud je podána exekuce z titulu výživného na nezletilé dítě. Toto nařízení se zašle přímo k rukám povinného a poté orgánu, který vede registr řidičů. Exekutor tuto exekuci zruší, pokud povinný uhradil celou pohledávku i s náklady na exekuci, nebo prokáže-li povinný potřebu oprávnění mít k výkonu práce či z důvodu péče o jiné osoby (jedná se o osoby, ke kterým má vyživovací povinnost).⁵⁴

3.4.2. Nepeněžitá plnění

Je to výkon rozhodnutí způsoby uvedenými v občanském soudním řádu, který si nárokuje uspokojení pohledávky jiným způsobem než peněžitě zaplacení pohledávky. Tyto způsoby jsou taxativně vyčteny zákoně a jiné způsoby nejsou možné. Na rozdíl od peněžitého plnění nemůže oprávněný v návrhu navrhnout způsob nepeněžitého plnění, navrhuje ho soud titulem.

3.4.2.1. Vyklizení

Tento způsob exekuce navrhne oprávněný v návrhu soudu a ten vyklizení nařídí. Vyklizení se nařizuje na nemovitou věc, stavbu, byt, nebo místnost. Povinný musí být

⁵² WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 144s. ISBN 978-80-7502-077-2.

⁵³ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 147s. ISBN 978-80-7502-077-2.

⁵⁴ Zákon č. 120/2001 sb. §71a exekučního řádu

vyrozuměn soudem o provedení exekuce minimálně 15 dnů před provedením výkonu. Soud obešle také ostatní účastníky řízení. Kromě častějšího trvalého neboli jednorázového vyklizení existuje též vyklizení dočasné (např. kvůli rekonstrukci bytu apod.).⁵⁵

Pokud je výkon proveden povinným dobrovolně, oznámí to soudu a ten exekuci ukončí (po ověření situace popř. předáním klíčů atd.) Vyklizení je také prováděno za přítomnosti oprávněného, povinného a příslušného orgánu obce, ale pokud se povinný nedostaví je nahrazen nestrannou osobou a rozhodnutí je vykonáno i tak. Rozhodnutí může být ze závažných (zdravotních) důvodů povinného odloženo. Oprávněný (ani soud) nemá povinnost zajišťovat povinnému náhradu. Vyklizení se vztahuje i na třetí osoby, pokud užívají spolu s povinným předmětný prostor vyklizení. Vyklizené věci jsou předány oprávněnému a pokud není přítomný, dají se na jeho náklady do úschovy obce na 6 měsíců. Když si je oprávněný nepřevzme vydraží se dle ustanovení prodeje movitých věcí a pokud nebude existovat žádný vydražitel připadnou věci státu. Tyto věci se také po vyklizení, pokud se nepředají oprávněnému, sepiší a uschovají a pokud se jedná o věci zjevně bezcenné provede se pouze záznam o nich a soud nařídí jejich likvidaci.⁵⁶

Od 1. 1. 2014 se ruší vyklizení se zajištěním bytové náhrady změnou v občanském zákoníku a vypuštěním paragrafů 343 a 344 občanského soudního řádu.

3.4.2.2. Odebrání věci

Ukládá-li výkon rozhodnutí na návrh oprávněného tento způsob exekuce, soud vykoná odebrání dané věci povinnému a předá ji oprávněnému. Jedná se pouze o věci movité a odebírají se i s veškerým příslušenstvím, které je potřebné k tomu aby samotná věc neztratila svou hodnotu či funkci. Pokud je předmětná věc v držení třetí osoby, je vyzván k předání oprávněnému a pokud tak neučiní uvalí se na osobu usnesení o přikázání pohledávky. Pokud věc nelze odebrat, nebo pokud je již odebrána je výkon rozhodnutí ukončen.⁵⁷

⁵⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 403s. ISBN 978-80-7380-437-4.

⁵⁶ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 152-155s. ISBN 978-80-7502-077-2.

⁵⁷ WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. Vydání. Praha: Leges, 2015. 155s. ISBN 978-80-7502-077-2.

3.4.2.3. Rozdělení společné věci

U tohoto způsobu se jedná o rozdělení věci jak movitých tak nemovitých. Při nařízení výkonu rozhodnutí vykonavatel postupuje tak aby byla předmětná věc prodána a výtěžek z ní byl rozdělen mezi její majitele. Dále se výkon rozhodnutí řídí dle ustanovení o prodeji movitých či nemovitých věcí. Je možné také rozdělit danou věc jinak než prodejem a tento způsob rozhoduje soud (předseda senátu), není to však obvyklý způsob, kvůli složitosti procesu. Exekuce skončí prodejem a vyplacením zainteresovaných osob, nebo pokud soud rozhodne, že prodej je nemožný.⁵⁸

3.4.2.4. Provedení prací a výkonů

Tento způsob se liší povahou uložené povinnosti na zastupitelné plnění výkonu a nezastupitelné. Pro výkon rozhodnutí na zastupitelné plnění soud umožňuje, vykonat danou práci i oprávněnému osobně, nebo zprostředkovat pomocí jiné osoby a to na náklady povinného. Pro nezastupitelný výkon platí, že povinný může pouze osobně provést daný výkon či práci, a pokud tak neučiní je mu soudem uložena pokuta do výše 100 000 korun s tím, že může být opakovaná.⁵⁹

⁵⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 405s. ISBN 978-80-7380-437-4.

⁵⁹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 406s. ISBN 978-80-7380-437-4.

4. Správní exekuce

Správní exekuce neboli výkon rozhodnutí je vynucené plnění povinností příslušným správním orgánem (může ale být vykonáno i soudním exekutorem či soudem). Je to řízení zvláštní, ale postupuje se dle zásad obecného správního řízení, pokud není jinak upraveno. Exekuce nastává pokud se v nalézacím řízení nepodaří splnit uložené povinnosti, ovšem není tomu tak obligatorně, ale na podnět ze strany správního orgánu nebo účastníka řízení návrhem na základě exekučního titulu.⁶⁰ Správní exekuce se rozděluje na peněžité a nepeněžité plnění, přičemž pro způsob nepeněžitého plnění se výkon opírá o zákon č. 500/2004 Sb. správního řádu, kdežto peněžité plnění se upravuje zákonem č. 280/2009 Sb. daňového řádu a správní řád v tomto případě upravuje pouze věcnou příslušnost správních orgánů. Pokud správní exekuce nesplní svůj účel, může se dále postoupit na exekuci soudní.

4.1. Předpoklady exekuce

Správní exekuce může nastat tehdy, nesplnilo-li celé předchozí správní řízení svůj účel. Exekuce musí být na základě exekučního titulu, který je vykonatelný a také musí být podán návrh na tuto exekuci příslušnému správnímu orgánu. Musí být splněny i všechny ostatní procesní podmínky, aby mohla být exekuce realizována a ta se musí také řídit zásadami jak obecnými tak specifickými.

4.1.1. Základní zásady řízení

Při tomto vykonávacím řízení se proces řídí dispoziční a projednací zásadou, tedy zda je možné provést výkon na základě určitých podmínek a jaké jsou předpoklady k jeho nařízení. Další obecné zásady jsou zásada rovnosti stran a zásada legálního pořádku.

Specifické zásady pouze pro vykonávací řízení jsou zásada přiměřenosti a vhodnosti. Tyto stejně jako v soudní exekuci vedou vykonatele k způsobům a úkonům tak aby byl povinný co nejméně postihnut při vymožení nároku. Dalšími způsoby ochrany povinného jsou odklad či přerušování exekuce.

⁶⁰ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 313s. ISBN 978-80-7502-071-0.

A nakonec se použijí zásada přednosti podle níž se uspokojují určité pohledávky nezávisle na pořadí před ostatními, které se řídí podle toho kdy byly doručeny správnímu orgánu a pokud ty byly doručeny ve stejný den řídí se uspokojování zásadou proporcionality (poměrné uspokojení pohledávek).⁶¹

4.1.2. Procesní podmínky

První podmínka pro správní exekuci je dobrovolné nesplnění uložené povinnosti povinným na nařízení správním orgánem, který stanovuje lhůtu na dobrovolné plnění. Exekuce se vykonává na základě exekučního titulu, což je listina vydaná správním orgánem kde je uložena povinnost plnění. Titul musí být vykonatelný a to se stává dnem nabytí právní moci, anebo vykonatelný schválený smír v řízení sporném.⁶² Také musí být podán návrh na danou exekuci a nesmí chybět příslušný správní orgán, který exekuci vykoná (jsou jimi obecní a krajské úřady dle správního řádu). Nesmí též dojít k prekluzi možnosti vymáhání plnění, což nastane uplynutím promlčecí lhůty 6 let pro peněžité plnění a 5 let pro nepeněžité plnění. Uplynutím lhůty se rozhodnutí stává neúčinným a to nastává nejsou-li podniknuty žádné kroky k jeho naplnění. Celková prekluzivní lhůta pro vymožení pohledávky je poté 10 let pro nepeněžité plnění a 20 let pro peněžité plnění. Během této lhůty musí být výkon proveden.⁶³

4.1.3. Exekuční správní orgán

Exekuční správní orgán je ten, který je dle zákona příslušným k výkonu exekuce a dle platných právních úprav se jedná o správní orgán.⁶⁴ Pro vymáhání nepeněžitých pohledávek je to správní orgán, který je orgánem moci výkonné a vydal rozhodnutí v prvním stupni. Zpravidla to bývá obecní nebo krajský úřad. U peněžitých pohledávek je exekučním orgánem obecný správce daně, který je místně příslušný podle zvláštního zákona (postupuje se na základě zákona o správě daní a poplatků). Místní příslušnost upravuje zákon o obcích a

⁶¹ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 314s. ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶² HENDRYCH, Dušan et al. *Správní právo: Obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. 399 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

⁶³ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 315s. ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶⁴ Zákon č. 500/2004 sb. §103 odst. 2 správního řádu

krajích. Správcem daně může být celní úřad dle zákona č. 185/2004 Sb. o Celní správě ČR a ve zvláštních případech to může být místně příslušný finanční úřad. Správce daně musí řízení provést na žádost obecního úřadu.⁶⁵

4.2. Exekuční titul

Jak již bylo zmíněno, exekuční titul je listina vydána správním orgánem, která slouží jako podklad pro exekuci. V listině je obsažen oprávněný a povinný a také lhůta pro plnění a uloženou povinnost. Exekučními tituly jsou dle správního řádu vykonatelné rozhodnutí správního orgánu či vykonatelný schválený smír v řízení sporném. Vykonatelností se rozumí vynutitelnost uložené povinnosti státní mocí. Vykonatelnost nastává po nabytí právní moci, tedy pokud již nelze podat odvolání proti danému rozhodnutí. Uplatnění exekučního titulu může mít oprávněný, který má subjektivní právo vůči povinnému, nebo správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír. Správní orgán má prosazovat a realizovat veřejný zájem. Ten kdo podává návrh na exekuci se může také kromě příslušného správního orgánu obrátit také na soud či soudního exekutora.^{66,67}

4.3. Daňová exekuce

U tohoto způsobu exekuce se postupuje dle zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu a správní řád se nepoužije ani subsidiárně ale subsidiární je zde občanský soudní řád. Oprávněný či správní orgán, který podal návrh na provedení exekuce se může obrátit též na soud či soudního exekutora k výkonu rozhodnutí. Jelikož se správní exekuce na peněžitá plnění řídí dle daňového řádu nazýváme jí také exekucí daňovou. Daňová exekuce může být provedena srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb, příkázáním jiné peněžité pohledávky, postižením jiných majetkových práv, prodejem movitých věcí, prodejem nemovitostí a rozvrhovým řízením. Daňový řád také upravuje veškeré pravomoci správce daně při výkonu.⁶⁸

⁶⁵ SKULOVÁ, Soňa et al. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 331s. ISBN 978-80-7380-110-6.

⁶⁶ SKULOVÁ, Soňa et al. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 327s. ISBN 978-80-7380-110-6.

⁶⁷ HENDRYCH, Dušan et al. *Správní právo: Obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. 399 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

⁶⁸ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 321s. ISBN 978-80-7502-071-0.

4.3.1. Předpoklady daňové exekuce

Předpoklady pro tento typ exekuce jsou totožné z výše zmíněnými. Tedy není-li dobrovolně splněna uložená povinnost oprávněného (terminologie daňového řádu: dlužník, který nesplatí daňový nedoplatek) a vykonatelný exekuční titul. Exekučním titulem může být dle daňového řádu:

- a) výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní,
- b) vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění, nebo
- c) vykonatelný zajišťovací příkaz⁶⁹

4.3.2. Zahájení daňové exekuce

Správce daně může, ale nemusí zaslat vyrozumění dlužníkovi o nedoplatku a následky spojené s jejím nesplněním. Dlužník může podat ve lhůtě 30 dnů námitku proti vyrozumění. Poté má správce daně povinnost řízení zahájit vydáním exekučního příkazu. Ve lhůtě 15 dní mají osoby, jichž se výkon rozhodnutí týkat nemá a dostali exekuční příkaz, právo podat návrh na vyloučení majetku z exekuce. Své tvrzení doloží dostatečnými podklady. Poté již začne probíhat vybraná exekuce, jejíž způsob je v příkazu jasně vymezen, přičemž se zvolí způsob, který se opírá o zásadu přiměřenosti (co nejmenší postih dlužníka při výkonu, ale s dosažením cíle).⁷⁰

4.3.3. Odklad daňové exekuce

Exekuci je možné odložit splátkami, či posunutím lhůty pro splnění povinností a to na žádost dlužníka, či ex offo pokud se jedná o nevalné sociální či hospodářské poměry. Při odkladu exekuce se snižuje úrok nedoplatku a je splatný do 30 dní od vydání nového platebního výměru. Proti odmítnuté žádosti na odklad není přípustné odvolání.⁷¹

⁶⁹ Zákon č. 280/2009 Sb. § 176 odst. 1 daňového řádu

⁷⁰ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 322s. ISBN 978-80-7502-071-0.

⁷¹ Zákon č. 280/2009 Sb. § 181 odst. 1 daňového řádu

4.3.4. Zastavení daňové exekuce

Exekuci je možné částečně nebo zcela zastavit na návrh účastníků či z moci úřední a to způsoby jež jsou taxativně uvedeny v daňovém řádu:

- a) *pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky,*
- b) *odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena,*
- c) *povolí posečkání úhrady nedoplatku,*
- d) *bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž náleží právo nepřipouštějící exekuci, nebo věci nepodléhající exekuci,*
- e) *zaniklo právo vymáhat nedoplatek,*
- f) *předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů,*
- g) *by pokračování v daňové exekuci bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi,*
- h) *bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo*
- i) *je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.*⁷²

4.3.5. Náklady řízení

Náklady hradí dlužník a ty mu jsou doručeny samostatným rozhodnutím správcem daně, kde je obeznámen s jejich výší. Od doručení je povinen uhradit částku do 15 dnů. Exekučními náklady se rozumí: *náhrada nákladů za nařízení daňové exekuce, náhrada nákladů za výkon prodeje a náhrada hotových výdajů vzniklých při provádění daňové exekuce.*⁷³ Výše nákladů se pohybuje v rozmezí od 500 do 500 000 korun s tím, že se jedná o 2% z předmětné vymáhané částky. Dlužník musí uhradit i náklady za neúčelný výkon, který měl vést k uspokojení pohledávky (např. neuskutečněný prodej). Pokud se exekuce projeví jako neoprávněná, je sankcionován příslušný exekuční správní orgán, který tak konal.⁷⁴

⁷² Zákon č. 280/2009 Sb. § 181 odst. 2 daňového řádu

⁷³ Zákon č. 280/2009 Sb. § 182 odst. 2 daňového řádu

⁷⁴ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 329s. ISBN 978-80-7502-071-0.

4.4. Správní exekuce

Při nepeněžitém plnění si nemůže oprávněný zvolit způsob výkonu, protože ten je dán povahou vynucené povinnosti. Exekuce započne dnem kdy byla doručena správnímu orgánu žádost o exekuci nebo kdy byla zahájena ex offo. Z této exekuce je vyloučeno prominutí zmeškání lhůty, obnova řízení a vydání nového rozhodnutí.

Exekuční správní orgán dále vydá exekuční příkaz, jeli podána žádost splňující všechny náležitosti osobou k tomu oprávněnou. Příkaz má formu usnesení a obsahuje mimo předmětu, způsobu exekuce a vymezení dotčených účastníků také poučení o opravných prostředcích což jsou pouze námitky nikoli odvolání. Výkon provádí oprávněná úřední osoba, která má k dispozici písemné pověření k předložení.⁷⁵

4.4.1. Odložení a přerušení exekuce

O odklad či přerušení exekuce může požádat oprávněný, z důvodu posečkání splnění povinnosti. Povinný musí v případě vyzvání předložit podklady, že jedná v dobré víře uspokojit pohledávku, která je pro něj dle aktuálních podmínek nad jeho síly. Odklad může provést též správní orgán z moci úřední nebo vyplývá-li to ze zákona. Účastníci řízení v době odkladu postupují tak, aby odstranili nedostatky, které vedly k dokladu exekuce. Odklad skončí jsou-li odstraněny nedostatky, které k němu vedly, tudíž exekuce pokračuje, anebo byla-li splněna uložená povinnost a tím končí odklad i exekuce samotná.⁷⁶

4.4.2. Zastavení exekuce

Exekuci lze zastavit na žádost oprávněného a správní orgán řízení zastaví, pokud není exekuce nařízena z moci úřední (poté se posuzuje žádost dle zákona). Exekuce může být zastavena též správním orgánem jedním ze zákonných důvodů, nejčastěji ale pokud z pokračování řízení vyplývá, že by náklady na provedení exekuce převýšily vymáhanou částku.⁷⁷ Taxativní výčet důvodů zastavení je uveden ve správním řádu.⁷⁸

⁷⁵ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 330s. ISBN 978-80-7502-071-0.

⁷⁶ Zákon č. 500/2004 Sb. § 113 správního řádu

⁷⁷ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 334s. ISBN 978-80-7502-071-0.

4.4.3. Náklady řízení

Náklady jsou určeny na základě správního rozhodnutí, které se řídí daňovým řádem (jde totiž o peněžitou část plnění). Náklady jsou složeny z exekučních nákladů povinného, které jsou paušalizované po 2000 korunách (což upravuje správní řád) a hotových výdajů, které vznikly při výkonu exekuce. Náklady jsou vymáhané správním orgánem, který exekuci nařídil. Jedná-li se o oprávněnou exekuci, jde náhrada za náklady za povinným. Podá-li žádost na zastavení exekuce oprávněný, jdou náklady za tím kdy žádost podal.⁷⁹

4.4.4. Námitky

Námitky jsou řádný opravný prostředek ve správní exekuci. Námitku může podat pouze povinný. Rozhoduje o nich exekuční správní orgán. Pokud byla exekuce vykonána, nelze již podat námitku.⁸⁰ Námitky nemají odkladný účinek rozhodnutí, kromě výjimek, jejichž výčet je ve správním řádu.⁸¹

4.4.5. Způsoby exekuce nepeněžitých plnění

Tento způsob exekuce se řídí výhradně správním řádem a lze ji provést následujícími způsoby:

- a) náhradním výkonem v případě zastupitelných plnění,
- b) přímým vynucením v případě nezastupitelných plnění, zejména vyklizením, odebráním movité věci a předvedením, nebo
- c) ukládáním donucovacích pokut.⁸²

Vybraný způsob exekuce záleží na povaze uložené povinnosti. Exekuční správní orgán může tedy nařídit i kombinaci způsobů, je-li to vzhledem k okolnostem nepřijatelnější.⁸³

⁷⁸ Zákon č. 500/2004 sb. § 115 správního řádu

⁷⁹ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 335s. ISBN 978-80-7502-071-0.

⁸⁰ Zákon č. 500/2004 Sb. § 117 správního řádu

⁸¹ Zákon č. 500/2004 Sb. § 117 odst. 3 správního řádu

⁸² Zákon č. 500/2004 Sb. § 112 správního řádu

⁸³ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 337s. ISBN 978-80-7502-071-0.

4.4.5.1. Náhradní výkon

Jedná se o způsob exekuce, který může za povinného vykonat někdo jiný – tedy zastupitelné plnění. Zastupujícího vybírá správní orgán, též jako způsob provedení výkonu, tak aby byl co nejefektivnější a nejhospodárnější. Osoba a výkon jsou v příkazu konkrétně jmenovány a osoba musí písemně souhlasit s ustanovením, že bude vykonavatel. Ten ji nadále vykonává na nebezpečí a náklady povinného.⁸⁴

4.4.5.2. Přímé vynucení

*Přímé vynucení povinnosti se provede zejména vyklizením nemovitosti, stavby, bytu, místnosti nebo jiných prostor (dále jen "objekt"), odebráním movité věci nebo předvedením.*⁸⁵

4.4.5.3. Vyklizení

Exekuční správní orgán vydá exekuční příkaz, kde jasně vymeze danou nemovitost k vyklizení. O přesném termínu vyrozumí povinného nejméně 5 dní před vyklizením a též vyrozumí obec, kde se nemovitost nachází. Jestliže je nemovitost v takovém stavu, že ohrožuje život či zdraví osob, může být vyrozumění o vyklizení dodáno až s výkonem. Při výkonu vyklizení musí být vždy přítomna nestranná osoba (např. policista či úředník).

Z provedení exekuce se pořídí protokol, který je součástí spisu. Vyklizení věcí provede pověřená úřední osoba a odevzdá je povinnému. Dále je vykázán i povinný (případně další osoby) z předmětné nemovitosti a pokud dobrovolně místo neopustí je požádána správním orgánem policie k násilnému vykázání. Policie nemůže požadavek odmítnout. Pokud povinný není přítomen k převzetí věcí, postupuje se obdobně jako při vyklizení podle občanského soudního řádu, tedy že se movitosti dají do úschovy na 6 měsíců na náklady povinného a když si je povinný ve stanovené lhůtě nevyzvedne jsou prodány dle zákona o veřejných dražbách. Výtěžek připadá příslušnému rozpočtu obce či státu.⁸⁶

⁸⁴ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 337s. ISBN 978-80-7502-071-0.

⁸⁵ Zákon č. 500/2004 Sb. § 120 správního řádu

⁸⁶ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2015. 338s. ISBN 978-80-7502-071-0.

4.4.5.4. Odebrání movité věci

Věc musí být přesně vymezena v exekučním příkazu a je na základě toho je odebrána komukoliv kdo ji právě má v držení a dána tomu komu má být předána. Při nesoučinnosti osoby vykoná odebrání věci policie pomocí donucovacích prostředků. Násilí se použije především pro hrozbu neodstranitelných důsledků například ohrožení veřejného zájmu. Povinný je vyrozuměn až při odebírání věci a odebrat věc lze i za jeho nepřítomnosti. Z exekuce je proveden protokol a přítomna je také nestranná osoba vyžadují-li to okolnosti. Odebrání movité věci se provádí zpravidla spolu s prohlídkou bytu či osobní prohlídkou.⁸⁷

4.4.5.5. Osobní prohlídka a prohlídka bytu a jiných místností

Při tomto způsobu exekuce může oprávněná úřední osoba vstupovat kamkoliv, kde se věc může nacházet. Může použít osobní či domovní prohlídku. Pokud je zapotřebí donucovacích prostředků, přivolá se k výkonu policie.

*Správní orgán může k účasti na provedení exekuce přímým vynucením přizvat nestranné osoby, aby zajistil jejich přítomnost při provádění určitého úkonu. Tyto osoby nemají práva ani povinnosti účastníků.*⁸⁸

*Při provádění exekuce předvedením se exekuční příkaz doručuje orgánům, které mají předvedení provést.*⁸⁹ Předvedení se provede, pokud se osoba nedostavila již dříve na předvolání a to Policií ČR.⁹⁰

4.4.5.6. Exekuce ukládáním donucovacích pokut

Tento způsob exekuce slouží jako subsidiární, pokud se nedaří vymoci splnění povinností náhradním výkonem nebo přímým vynucením. Tento způsob se nepoužije, hrozí-li prodlení, ohrožení účelu exekuce, veřejného zájmu, života a zdraví osob. Vybírání pokut se řídí dle daňového řádu. Pokuty jsou uloženy na základě správního rozhodnutí do výše nákladů na náhradní výkon či do 100 000 korun, nelze-li náhradní výkon provést. Pokuta nesmí mít kratší

⁸⁷ Zákon č. 500/2004 Sb. § 125 správního řádu

⁸⁸ Zákon č. 500/2004 Sb. § 128 správního řádu

⁸⁹ Zákon č. 500/2004 Sb. § 127 správního řádu

⁹⁰ Zákon č. 500/2004 Sb. § 126 správního řádu

lhůtu splatnosti než 15 dní. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání. Zaplacením pokuty se oprávněný nezbavuje povinnosti zaplatit škodu, která vznikla jeho činností.⁹¹

⁹¹ Zákon č. 500/2004 Sb. § 129 správního řádu

5. Střety exekucí

Střet exekucí byl zákonem č. 119/2001 Sb. poprvé vymezen v roce 2001 po tom co vstoupil v platnost a účinnost exekuční řád. Pojednává o případech, kdy je proti jednomu povinnému nařízenou vícero druhů exekucí a ty mohou být jak podle občanského soudního řádu, tak podle exekučního, správního či daňového. Více druhů exekucí může být uvaleno též na jednu věc či právo.

Zákon upravuje šest případů střetů exekucí a jako první je upravena srážka ze mzdy a jiných příjmů. U tohoto způsobu se řídí uspokojování pohledávek dle pořadí, kdy byly doručeny rozhodnutí o srážkách doručeny plátcí mzdy a pokud byly doručeny ve stejný den, uspokojují se poměrně u všech druhů exekucí. Pokud má povinný více příjmů, postupuje se obdobně a jedná-li se o příjmy jiné, postupuje se jako u více příjmů.

Při střetu exekucí při přikázání pohledávky, se též postupuje podle pořadí a o případném rozdělení peněz ze srážek rozhoduje též příslušný obecný soud povinného.

Při prodeji movitých věcí dává přednost exekuci, která byla sepsána dříve a pokud jich bylo sepsáno více v jeden den, rozhodne o tom také obecný soud. Ostatní exekuce se tímto přerušují a exekuce, která byla sepsána jako druhá v pořadí, může uplatňovat svůj nárok, nebyla-li naplněna exekuce předchozí (např. prodejem věci k uspokojení pohledávky).

Tímto způsobem se postupuje i při prodeji nemovitostí a *oprávněný z přerušené exekuce může svou pohledávku přihlásit do prováděné exekuce k uspokojení z rozdělované podstaty.*⁹²

Zákon odkazuje při střetu exekucí správy nemovitosti na postup střetu exekucí prodeje nemovitosti.

Při střetu exekucí prodejem podniku má také přednost exekuce, která byla nařízena nejdřív. V tomto případě se ale přerušují exekuce, které postihují věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící k podniku a nelze je až do skončení řízení provést. Oprávnění jsou uspokojováni z rozdělované podstaty po prodeji podniku.^{93,94}

⁹² Zákon č. 119/2001 Sb. § 15 odst. 1

⁹³ ZAHRAVNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 362s. ISBN 978-80-7380-437-4.

⁹⁴ Zákon č. 119/2001 Sb. o pravidlech pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

6. Komparace exekuce správní a soudní

Tyto druhy exekuce mají kromě mnoha odlišností také společné elementární prvky. Jedná se o obdobný proces, tudíž je společná příčina a to ta, že nesplní-li dobrovolně povinný svůj závazek vůči oprávněnému, porušuje tak práva, která jsou vymáhána státními donucovacími prostředky. Sledují též stejný cíl – uspokojení pohledávky a dalším prvkem je také vykonatelný exekuční titul, jež je podkladem pro všechny druhy exekucí jak již bylo zmíněno.

Hlavní odlišností těchto exekucí je, že se řídí každá jiným právním předpisem. Správní exekuce se řídí zákonem č. 500/2004 Sb. správního řádu, který není tak obsáhlý a konkrétní v této části procesního řízení a je mu subsidiární občanský správní řád, který je základním kamenem pro výkon rozhodnutí. Zákon č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád je stěžejním předpisem pro soudní exekuci a od roku 2001 je též subsidiárním předpisem pro zákon č. 120/2001 Sb. exekučního řádu. Řád exekuční (viz. výše) vstoupil v platnost a účinnost z toho důvodu, aby soudní exekutoři ulevili soudům, které jsou přehlacené množstvím řízení a aby tak byly řízení rychlejší a efektivnější jak k tomu vybízí zákon. Právní předpisy mají též rozlišnou terminologii a tím je výkon rozhodnutí, který se používá v občanském soudním řádu (kde se tento termín zavedl v roce 1963) pro stejné účely jako exekuce ve správní řádu. Dále tu máme například termín usnesení soudu v občanském soudní řádu, který je pro exekuční řád nařízením a ohledně peněžitých plnění používá daňový řád termín nedoplatek oproti občanskému soudnímu řádu pohledávka.

Rozdílem těchto právních předpisů je také to, že správní řád upravuje pouze nepeněžitou formu plnění a peněžitou zcela přenechává zákonu č. 280/2009 Sb. daňového řádu, kdežto občanský soudní řád je předpisem komplexním pro soudní exekuci.

Dalším významným rozdílem je samozřejmě vykonavatel řízení, kterým je ve správní exekuci příslušný správní orgán (pro nepeněžitá plnění) nebo obecný správce daně (pro peněžitá plnění) a pro soudní exekuci je to příslušný soud či soudní exekutor. Rozdíl není jen v institucích a kompetenčnosti ale hlavně v odbornosti vykonavatelů, protože soudní exekuce je vykonávána vysokoškolsky vzdělanými lidmi (právní specializace), kdežto exekuci správní provádějí pověřeni úředníci, kteří nemusí mít tak rozsáhlé znalosti. Z toho také vyplývá, že se správní orgán či oprávněný může obrátit na soudní výkon rozhodnutí při nařízení exekuce a pokud se exekuce správní nesetkala s kladným účinkem, je možné ji taky podstoupit soudu.

Rozdílnost je také v navrhovatelných řízeních, kde u exekuce soudní může navrhnout exekuci pouze oprávněný, protože se jedná o občanskoprávní spor (soukromé povahy), ale u exekuce

správní může návrh na exekuci podat jak oprávněný tak může být navrhnutá z moci úřední a tady se jedná o veřejnoprávní vztahy.

Občanský soudní řád má také více možností exekucí na peněžitě plnění ve srovnání s daňovým řádem (například soudcovské a exekutorské zástavní právo pro lepší zajištění pohledávek). Exekuce u nepeněžitých plnění se liší se správním řádem v možnosti (který ukládá správní řád) rozdělení na zastupitelné a nezastupitelné plnění, kde občanský soudní řád zná jen nezastupitelné, kterých má také více způsobů nežli správní řád. Správní řád dále umožňuje ještě třetí možnost způsobu výkonu a to ukládáním donucovacích pokut.

7. Závěr

Cílem této práce bylo srovnání různých druhů exekucí. K tomu ale předchází jasné vymezení všech druhů exekucí dle jejich právní předpisů. V práci jsou uvedeny exekuce soudní, daňová i správní. Soudní exekuce je v této práci nejjobsáhlejší, protože je nejúčinnější, její vykonavatelé jsou nejefektivnější (v rámci odbornosti ve srovnání s vykonavateli ostatních druhů exekucí) a na soudní exekuci se mohou ostatní obrátit v tom případě, pokud nebyla naplněna exekuce správní. Je tomu tak, protože občanský soudní řád (kterým se řídí soudní exekuce) řeší otázku exekuce nejkompexněji a v minulosti byla upravena exekuce pouze v něm. Pro správní řád, daňový řád a exekuční řád je podpůrným a často je na něj odkazováno. V práci jsou popsány předpoklady exekuce, aby mohla být vůbec nařízena a vykonána, průběh exekuce i její skončení. Následně jsou popsány veškeré zákonné způsoby vymáhání a také velice důležitý exekuční titul, který je podkladem pro veškeré exekuce, i když se pro každou exekuci liší. Práce pojednává též o exekuci soudním exekutorem, kterou upravuje exekuční řád. Menší část práce se věnuje též exekuci daňové, což je exekuce správní na peněžité plnění, kde správní řád zcela odkazuje při tomto způsobu exekuce na řád daňový.

Postupem doby poté, co bylo příliš mnoho nařízení výkonu rozhodnutí, že je soudy nezvládaly zpracovávat v přiměřeném čase, zákonodárci přijali nové právní předpisy, které měly pomoci s dosud nevyřešeným problémem přehlcní soudů se soudními exekucemi. Byly jimi tedy exekuční, později správní a nakonec daňový řád a ty vyřešily alespoň částečně přemíru návrhů. U těchto zákonů samozřejmě také probíhaly novely jako v občanské soudním řádu, ale nejzásadnější novela proběhla v roce 2012, kde se zákonodárci snažili více ochránit povinného před nepříznivými vlivy exekuce a urychlit změnami její průběh. Jedná se například o provedení exekuce způsobem, který by co nejméně poškodil povinného, tzn. že se nejprve určí pohledávka srážkami ze mzdy (není-li očividné, že tento postih nebude stačit) dříve, než se přikáže exekuce prodejem nemovitosti. Další ochranou povinného je povinnost oprávněného, odeslat povinnému předžalobní výzvu nejpozději 7 dní před podáním žaloby. Novelou se též prodloužila lhůta dobrovolného plnění povinného na 30 dní. Po této lhůtě může soudní exekutor exekuci vykonat. Povinnému též nemohou být odebrána domácí zvířata, ke kterým má povinný bližší vztah.

Novely také rozšiřují způsoby provádění exekucí. Relativně novým způsobem je odebrání řidičského oprávnění, pokud povinný neplní vyživovací povinnost vůči nezletilým. Dalším způsobem je správa nemovitosti či podniku, kde zpravidla insolvenční správce postupuje tak,

aby z nemovitosti či podniku povinného vznikaly co nejefektivněji výtěžky k uspokojení pohledávek – například z pronájmu. Jinou novelou se usnadnil postup, kdy dochází ke sloučení více exekucí jednoho povinného. Dále je návrh na zahájení, odklad či zastavení exekuce podáván přímo soudnímu exekutorovi a pokud byla podána správní nebo daňová exekuce, správní orgán buď vykoná exekuci sám, nebo ji provede soudní exekutor. Do konce roku 2012 mohl správní orgán exekuci postoupit pouze soudu.

Exekuce de lege ferenda by podle mého názoru mohli zákonodárci více sjednotit. To by pravděpodobně výrazně ulehčilo právní povědomí vykonávacího řízení účastníkům. Nyní jsou způsoby exekuce obsaženy ve správním, exekučním, daňovém a občanském soudním řádu. S tím by se mohla sjednotit i terminologie, která se liší například v daňovém řádu, kde je dlužník a v občanském soudním řádu, kde je oprávněný.

Resumé

This bachelor thesis is focused on the comparison of different types of distraints. At the beginning, this thesis describes each type of dstraint and then compares all. 'Dstraint' is a part of a civil process. It is enforceable by state authority when a judgment debtor voluntarily defaults his/her debt to the judgment creditor. It is crucial for each type of dstraint to have their own law regulation. For judicial dstraint it is Civil Procedure, for administrative dstraint Administrative Procedure, for dstraint by judicial executor is Crucial Execution Procedure, which has Civil Procedure as subsidiary Code, and tax dstraint has Tax Procedure Code.

The description of distraints contain all conditions which have to be accomplished to order a dstraint. The descriptons also mention the procedural conditions, and the entire process which includes: order of a dstraint, adjournment, and termination. In every dstraint are described all methods which can be executed according to legal enactment. Judicial dstraint is the most comprehensive for its importance, expertise and its law regulation is subsidiary for every other dstraint. Administrative dstraint is divided into monetary and non-monetary refundation. Non-monetary form is regulated by Administrative Procedure, and monetary form by Tax Procedure without any subsidiary code provided by the Administrative Procedure Code.

Next chapter is focused on conflict of two particular distraints, and their proceeding according to law. More distraints are legislate to one person, and after comparison of administrative and judicial distraints, there exists clearly both differences and similarities. In this thesis are mentioned law novels. It is thanks to these that civil processes have become more effective and faster through the ages. It's important to process distraints faster because of the increasing amount of distraints every year. Thanks to new novels, methods of distraints have been expanded, for example driving-license dstraint when a debtor owes alimony.

The most widespread novels were realized in 2012, with useful effects from January 1, 2013. Some court's competencies were transferred to the bailiffs to make processes faster.

In these days dstraint is spread into several legal enactments, which could be unified in to one Code in the future. In my opinion a unified code regarding distraints would help all parties involved in this important civil process to be able to access information easier and make all processes faster.

Prameny a literatura

Literatura:

HENDRYCH, Dušan et al. *Správní právo: Obecná část*. 8. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012.

HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní*. 5. vydání. Praha: Leges, 2015.

SKULOVÁ, Soňa et al. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008.

WINTEROVÁ, Alena; MACKOVÁ, Alena a kolektiv. *Civilní právo procesní. Část druhá: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 1. vydání. Praha: Leges, 2015.

ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013.

Právní předpisy:

Zákon č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád

Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník

Zákon č. 26/2000 Sb. o veřejných dražbách

Zákon č. 119/2001 Sb. kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

Zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekutorské činnosti (exekuční řád)

Vyhláška č. 330/2001 Sb. o odměně a náhradách soudního exekutora

Zákon č. 185/2004 Sb. o celní správě České republiky

Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád

Zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád

Zákon č. 396/2012 Sb. se kterým se mění občanský soudní řád a další související zákony

Internetové zdroje:

Exekutorská komora ČR [online]. [cit. 20.3.2016]. <http://ekcr.cz./seznam-exekutoru>

Seznam zkratk:

OSŘ – občanský soudní řád

ČR – Česká republika